

D A N I C A

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 30. marta serpana 1857.

List 31.

Pobožne narodorne pesmi.

(Nabral v Verhniški okolici, nekoliko poravnal in na poskušnjo dal P. Hicinger).

Juterna.

Oj sveti, sveti, beli dan,
De pride Jezus, kralj močan,
S presveto svojo Materjo,
Z Marijo rožo zvoljeno.

Že petelinčki pojejo,
Nam beli dan sporočajo.
Pod nebam ptice letajo,
In beli dan pozdravljajo.
Po morji ribice plavajo,
Se v beli dan ozirajo.

Na polji rožice rastejo,
Se v beli dan razcvetajo,
Angelčki Bogu spevajo,
Za beli dan ga hvalijo.

Oj sveti, sveti, beli dan,
De pride Jezus, kralj močan,
S presveto svojo Materjo,
Z Marijo, rožo zvoljeno.

Opomin. Ta pesmica je tudi drugod po Kranjskim znana, vendar še ni nikjer natisnjena; sicer si je nabiravec derznil, nekatere besede drugač postaviti, de ima pesem boljše obliko. Petere poprejšnje pesmi utegnajo sicer tudi drugod znane biti, razun prve, ktera je po obsežku lastna Verhniški okolici, poslednji konec le se nekoliko vjema z neko pesmico v gosp. Janežičevi zbirki; druge še niso nikjer natisnjene, in so se mi še le pred kratkim ponudile na uho. Vse te pesmice imajo tudi prijetne domacinske napeve, de bi se gotovo tudi prilegle, kjer še niso znane. Morebiti ti zgledi koga družiga obudijo, de bo iskal še dalje tacih novih starin; jez saj sim v svoji mali Podlipski dolinici skorej vse tiste pobožne pesmice in legende slišal, ktere so v zbirkah narodovnih pesem natisnjene. Hicinger.

Zamurka Marija Ana Fadalkarim.

Komur groza in gnusoba sužnosti še ni zadosti znana, naj se je uči iz naslednje zgodbe uboziga zamurskiga dekliča, ktero ob kratkim povzamemo iz laških bukvic, v kterih je njeno življenje popisano. Opomnimo naprej samo to, de Fadalkarim je bila l. 1855 v mestu Arko na Tirolskim keršena, in je 31. vel. serp. 1856 umerla.

Ta deklica, v svoji domacii imenovana Fadalkarim, je bila rojena v kraji Tegele, v srednji Afriki, proti jugu od Hartuma. Rodovina njeniga očeta, kakor je viditi, je bila zmed imenitnijih po ondotnih okolišinah, ker imel je polja in čede, in njen stric je bil nekak sodnik v deželi. Navade, nagnjenja, obnašanje, in nekaka posebna postavnost, ki se je še tukaj v Evropi nad mlado Fadalkarimo razodevala, je bilo znamenje, de ni bila priproste rodovine med divjaki, ker tudi v sužnosti se je varovala, kar je nizko in zaničljivo. Ni imela spoznanja Božjiga, nič ni od sv. vere vedila, ker v tih krajih, pravi ona, k večimu odrasni kaj od vere govore. In ravno to je bila sreča,

ker težko se dajo podučiti, kteri so že turških slepil navzeti. Prav nežno pa je bilo njeno čutilo za dobro, prav priserčna ljubezen do staršev, bratov in sester. Nekiga dne gre njen oče na vojsko, ali kinal ga v kočo nazaj hudo ranjeniga prinesó, in je res tudi za rano umerl.

Ostale so zapušeni materi tri hčere, zmed kterih naj mlajši je bila naša Fadalkarim, in dva sinova; eden nekoliko večji, drugi še otrok. Zdaj, ko ni bilo več očeta, edine brambe za mater in otroke, je imela mati toliko skerbi in muk, kolikor je bilo otrók, ker vedno ji je od strahú serce trepetalo, de jih bo vidila v kratkim ali v zobéh divjih zver, ali pa, kar je bilo še hujši, v grabljivih rokah neusmiljenih ljudi, kteri jih bodo, nji iz naročja iztergane, vlekli na terge in v grenko sužnost.

Kar zadeva zveri, ni bilo zares redko v tistih krajih, de se je kak lev ali tiger potepal v černej noči med kočami in je iskal, koga bi požerl, ali pa de se je kaka hudovoljna opica vmuznila v stanovanja, in ko je kako dete zalezla, ga je v naročje vzela, kakor de bi bila pesterna, in ga odnesla. Torej je ta uboga mati vselej o mraku z britko skerblijovostjo nežne otročice zbrala okrog sebe, jih v staníse spravila, ter z vso marljivostjo vsaki vhod zagradila.

In ravno ta strah pred zvermi bi bil enkrat skorej našo Fadalkarimo ob življenje pripravil. Materno oko ne more povsod biti. Nekiga večera se hčerkica skrivej odtegne iz stanovanja in zunaj zaspi. Ob času ko se je bilo treba v kočo zaplotiti, ni njen večji brat spazil, de je ni znotrej, in se bliža vhodu, de bi zapert; vidi pa tamkej v mraku neko nenavadno černo stvar sključeno; strah mu to reč še zvikša; misli, de je kaka zver, ki na rop preži. Popade neutegama neko gorjačo, skoči nad tisto reč, in z obema rokama strašno po nji oplazi. K sreči je bil še prešebek, de bi jo bil do smerti udaril. Ubogi otrok zacvili od bolečine, in brat zakriči od groze, viditi, kaj de se mu je primerilo. Vsa deržinica je hitela, udarjeni pomoč skazovati, brat pa se ni dal potolažiti zavoljo svojiga slepiga udarca, in ni imel mirú, dokler ni vidil, de ni nič nevarniga; sestrica se nasmehlja tudi, in mu da po svoji segi znamenje, de mu odpusti.

Ta uboga deržina, ki se je obvarovala ojsrih zob levov, ni imela sreče, ubežati tudi roparskim rokam. Že večkrat se je mati tresla pred to nevarnostjo. Že večkrat ko je ona na polji delala, in so ji otroci pomagali, ali pa se na travi igrali, so zapazovali neke ptujce, ki so se tam blizo vlačili, in so temu ali temu zmed njih namigovali, de naj k njim pride; češ, de mu imajo nekaj povedati. Ubogi materi pa se je kri po žilah terdila od strahú in groze; kakor koklja ko vidi jastroba, zbere v dušni stiski svoje male in se jaderno umakne s samotniga polja, ter iše med stanovanji pribežališa za-se in za svoje. Ali neko noč, ko so bili vsi v globokim spanji zatopljeni, kar neutegama začne roba pri vhodu ropotati. Vsi skočijo prestrašeni s svojih ležiš; ali bilo je prepozno. Derhal obo-

roženih roparjev se je bila že njih vsih polastila. Zapovedó jim tolovaji pod smertno kaznijo, de nobedin kar čehnuti ne smé, de bi se ne slišalo v bližnje stanovanja; ko so bili vsi vklenjeni, odvlečejo kakor živino mater z dvema hčera in dvema sinovama; stareji, že odrasena hči se je bila namreč precej po smerti očetovi omožila in v drugo hišo prišla. Ker pa naj manjši, še pobčik, ni razločil nevarnosti, ampak le od groze presunjen ni znal molčati, glej, groze! so ga v obličji matere, sester in brata iz togote na kose razsekali, in raztergane ude po poti metali. S tem se začne pravo marterstvo mlade Fadalkarime, kteriga bomo v prihodnjic nadeljevali; ti pa, bravec, pomisli, če si že kterikrat Boga zahvalil, de živiš varno in mirno pod dobro in skerbno vlado, ki te po svojih služabnikih po dnevi in po noči varuje, de se zvečer mirno vležes in zjutraj vesel vstaneš, in se ti ni treba bati ne zavoljo sebe, ne zavolj otrok — razun pred dušnimi tolovaji, kteri so unih bratje, če tudi kristjanje. (D. sl.)

Glejte, taki le je sad greha!

(Konec.)

6. Grešnik je že na zemlji v nekakim peklu. Greh je kakor pekel, ječa, kjer človek v verige vkovan vjet leži in terpi; greh je, kakor pekel, strašno brezno, v kteriga se je prostovoljno vergel, in iz kteriga le vpiti zamore: „Iz globočine vpijem k tebi, o Bog!“ Iz globočine se zamore še rešiti, tode s svojo lastno močjo ne. Umerl bo v brezno greha, ako ga ne reši iz njega ljubezin Božja preusmiljena.

Greh ima svoje muke ali martre, kakor pekel svoje. Pogubljeni je obropan gledanja Božjiga. Ali ni tudi grešnik Bogá zgubil? Oh, kako bi zaloval, ko bi velikost té zgube spoznal, in kako ubog je, ako je ne spozná! Pogubljeni terpi martre na vsih počutkih. Življenje grešnika je polno britkiga terpljenja, ki vse počutke hudo terpinči: sramota, zaničevanje, telesni zlegi in sibe Božje jeze grejo za njim. Pogubljeniga gloda červ, od kteriga Kristus govori, de ne umerje, vekomaj ne. Grešnika gloda huda vest, britke misli se velikokrat vzdignejo iz njegoviga znotranjiga, in mu duha plašijo in motijo. Spomin na grehe in hudobije mu greni in pokončava vse njegovo veselje in strah pred groznim terpljenjem peklenskim ga splaši po konci vse neusmiljeno večkrat iz terdiga spanja.

Prebivalise pogubljenih je polno ostudniga nereda. Je „dezela tuljenja in teme, ker je senca smerti, in nobeniga reda ni, in le večin strah prebiva“. (Job. 10, 22.) V duši grešnika gospoduje gnusobna zmotnjava; volja podmita um, um goljufa voljo, nagnjenja se puntajo zoper pamet; tako de se od take duše zamore reči: O nesrečna hči sijonska! — vsa lepota, ki te je poprej zalisala, je brez sledú zginila. (Zal. 1.) Pogubljeni v peklu preklinja, tuli in kriči v divjim obupanji, in rjove iz sebe besede preklinjevanja: zakaj „v peklu ni nikogar, ki bi Gospoda blagroval“. (Ps. 6.)

Grešnik preklinja, ko Božjo previdnost kolne, njegovo pravico pogublja, njegovo ljubezin napak obrača; preklinja ker vse gnade terdovratno od sebe suje, ki mu jih usmiljeni Bog v spreobrnjenje ponuja. (Po Senjerji.)

7. Iz pekla greha pade grešnik v pekel pogubljenih. Tam ga čaka červ, ki vekomaj grize, tam ga sprejme oginj, ki nikoli ne ugasne. Strah in groza, kakošen stan! Svetniki popisujejo z groznimi besedami prihodnje prebivalise grešnikovo. Sv. Avguštín pravi: Iz pekla ni nobeniga rešenja, kdor bo enkrat v njega pahnjen, se ne bo vekomaj več iz njega rešil. Tamkej ne more oče sinu, sin očetu nič več pomagati. Tam se ne najde čisto noben prijatelj, in vse vezi zlahte so raztergane.

Nesrečni, ki tam morajo prebivati, jokajo v britkosti svoje duše, in tožujejo v strahu svojiga duhá. Rjovejo si eden drugimu besede: Kaj nam je pomagal naš napuh? Kaj

nam je pomagalo naše bogastvo? Kaj so nam pomagale časti in visoke službe? Čemu nam je bila nečistost? Čemu vsa mesena slad? Vse je minulo ko dim; mi pa smo obsojeni v brezkončno terpljenje, in zdihujemo v večnih zvezih. V peklu je ihtenje in tuljenje, usmiljenja pa ni nobeniga; v peklu je krik po pomoči, uslišanja pa nobeniga ne. Sv. Gregori govori: „V peklu je smert brez smerti, konec brez kraja; smert živi večno, konec se začinja vedno od kraja. Smert mori, pa ne umori; martra skli, pa ne pokonča; plamen gori, pa peklenske teme ne razsvetli. V peklu je serdit, togoten oginj, ki žge in pregreho mašuje, ne sveti pa ne. Kogar plamen pekla požrè, oslepi, de prave luči gledati ne zamore. Od zunaj ga reže in skli oginj, znotraj ga terpinči slepota. — Pekel je prepad brez dna; tam plamen, de ni besede za-nj, smrad, de ni prenašati, martra, de ni zapopasti. Tu je revšina, tema, zmotnjava in večin strah. Tu ni upanja, de bi dobro kdaj nastopilo ali hudo kdaj nehalo“.

Sv. Terezija pravi: „Oh, kako bo duši, ki v neusmiljene kremplje hudiča pride! Kakošín hud počitek bo tam našla? Kako razdjana se bo v pekel vderla? Kolika množina kač jo bo obdala? Kakošno nesrečno prebivalise bo našla! Komaj se prestopi noč v slabim prenočišu. Kaj, pravite, bo duša občutila v strašnim stanovanji, kjer konca nobeniga ne bo“.

Grešnik, postój in prevdari svojo revšino! Prevdari prav rezno, in glej, de se ji otmeš. Še imaš dan, še lahko delaš, de uideš poginu. Reši, reši se! Pa, kako se češ rešiti? S pokoro. Urno! primi se rešila, sv. pokore. Težka sicer se ti bo zdéla, pa rešila te bo, in prinesla ti k koncu nar sladkejiga veselja. Korenina drevesa je otožna, pa iz nje rase sladek slad, ki krepča. Morje ima veliko nevarnosti za tiste, ki se po njem vozijo, pa upanje daja velikiga dobička. Grenko je zdravilo; pa grenkoba prinese moč in zdravje. Težavna je pokora; pa prinese mir, veselje, zveličanje. „Hočeš, grešnik, mir, veselje, zveličanje? Delaj pokoro; zakaj, kdor hoče jederce, mora oreh razklati, in kdor hoče gledati Bogá v nebesih, mora, če je grešil, delati pokoro“. (Sv. Jeronim).

Sv. Duh v svojih svetnikih velike reči dela.

Že je bil sv. Peter alkantarski 60 let preživel, in njegovo življenje, ki ga je edino v Božjo službo in duš zveličanje posvečeval, se je k koncu nagibalo. Njegov život je bil, po besedah sv. Terezije, tako slab in shuššan, de je bil enak drevesnemu deblu s suhimi vejami. Skoz 40 let je vsako noč le poldrugo uro spal, zraven tega je tako malo jedi vžival, de so se le čudili, kako zamore živeti. Vender ga je ljubezen gnala, neprenehama delati in terpeti za blagor ljudstva.

Sv. Terezija, ki je bil sv. Peter njen naj boljši prijatelj, premoder vodnik in vselej zvest varh, je od Boga prejela razodenje, de bo kmal umerl. Neutegama mu to novico naznani, on pa se silno veseli. Desiravno je bil vsak trenutek pripravljen, pred sodnji stol stopiti, si je vender prizadeval, se na to uro z vso skerblijvostjo pripraviti. Blížej ko je bila smert, bolj se je poniževal. „Gorjé meni, nepriduimu hlapcu“, je klical, „ki nisim noben trenutek bil človek!“ Hude bolezní so bile oznanovavke njegove smerti, vender je še obiskoval samostane svojiga reda, de bi brate k viksi gorečnosti spodbudil. V samostanu Vicioza ga je merzlica stresla. Berž ko grof Oropeza to zvé, ki ga je močno spoštoval, ga je primoral, v njegovo hišo priti, de bi mu tukaj vso mogočo pomoč skazovali. Hotli so ga v mehko posteljo položiti, on pa se je tega branil in prosil je za dve dili in gole tla v svoj počitek. Ker pa se ni mogel časti in obitnih postrežb pri grofu ubraniti in je tudi vidil svojo bližnjo smert, se je dal v samo-

stan Arenas prenesti, de bi ondi v naročji bratov življenje sklenil.

Nektere dni poznejši ga je zdravnik obiskal, de bi vidil, če se ne dá morebiti še ozdraviti. Svetnik ga vpraša: „Ljubi moj doktor! povejte mi, ali ne bom kmal popotval?“ Zdravnik mu odgovori: „Kmal se bo zgodilo, zakaj boleznin se ne zmeni za noben pomoček več“. Silno se zaveseli na to služabnik Božji in kliče s psalmistovimi besedami: „Razveselil sim se zavoljo tega, ko mi je bilo rečeno, šli bomo v hišo Gospodovo“. Ps. 21. Potem prejme svete zakramente za umirajoče in se popolnoma pripravi za popotvanje v drugo življenje. Prejden je prišel pa poslednji trenutek, je imel še težko vojsko zmagati. Bolečine so naj vikši stopinjo dosegle in bil je od satana silovito k nepotepežljivosti skušan in napeljevan. Vender ni hotel od nikogar tolažila ali polajška, rekel je velikoveč: „Ako nevarnost do smerti terpi, naj tudi zatajevanje terpi do smerti“; in serčno se dalje vojskuje v zaupnji na pomoč Božjo. Bratje so v serčni bolečini žalovali in tarnali, de se mora njih ljubeznjivi oče ločiti, on pa jih je tolažil s priserčnimi besedami in jim zročuje revšino kakor drago delišino. Rekel je: „To je edina delišina, katero mi je Kristus zapustil: ubožin je bil rojen v jaslih, ubožin je umrl na križu; takó mu tudi vi nasledvajte ko revni popotniki vse svoje žive dni“. V smertni uri še, katero je sam napovedal, je še kazal svojo ljubezin do revšine. Vse svoje dni je nosil dolgo suknjo iz vsednje robe na svojim životu. To suknjo zdaj svojimu predniku zroči, in prosi, naj mu dajo kako slabo obleko vbogajme, de bo v nji pokopan. Iskali so po vsem samostanu, de bi njegovo voljo spolnili, pa niso nikjer našli tako slabe halje kakor je bila njegova; torej so mu njegovo haljo spet vbogajme nazaj dali, za katero se je vesel zahvalil. Njegovo telo je bilo podobno brezmesnimu životu, vse polno próg in rán, zgoli sledi bičanja in železniga cilicija. Zlo ga je zeblo, ker je bil slabo odet. Neki brat mu je hotel noge pokriti, svetnik pa precej reče: „Je pusti, moj sin! moje truplo še ni zunaj nevarnosti“. Poslednjič se približa trenutek ločenja. Cerkevne molitve molijoč in psalme pevajoč pričakuje smerti. Prejden mu serce ugasne, se mu prikaže presveta Marija Devica s sv. Janezom Kerstnikom in veliko množico angelov. Visoko oblažen v tem pogledu se zaveseli, in izdihne svojo dušo ob šestih zjutraj 19. kozoperska 1562. (K. sl.)

Nju Velicánstvi presviti Cesar in Cesarica v Marija - Celji.

Znano je braveam „Danice“, de se letas v slavnim in dalječ znanim romarskim kraji Marija - Celji, na zgornjim Štajerskim, osemstoletna obletnica vstanovitve ali pričetka ondote Božje poti obhaja, in vsled tega že celo leto velike trume pobožnih romarjev, starih in mladih, od vsih strani našiga cesarstva tje hité. Božje pota sicer navadno le ljudje bolj nizkiga stanú rajši obiskujejo; — ali je morebiti tudi v Marija - Celji tako? Kratko malo ne! Poslušajte, ljubi bravei: Clo presviti Cesar in Cesarica, od katerih se je že toliko pobožnih djanj čulo, sta se pridružila med pobožno kardelo romarjev, ter sta v Marija - Celje na Božjo pot prišla. — „Gr. Ztg.“ o tem tole piše: „16. t. m. ob 4. popoldan sta dospela, Nju Velicánstvi, presviti Cesar in Cesarica, spremljena le od dveh visocih oséb, v Marija - Celje. — Hotla sta kakor pobožna romarja ta milost polni kraj obiskati in sta si torej že popred prepovedala vsako slovesnost in posvetno čast. Vender pa se je bila urno razglasila na vse strani novica o veselim prihodu ljubljeniga vladarja in njih mile zaročnice, in ljudi se je pred postno hišo, kjer je bilo za Nj. Velicánstvi stanovanje pripravljeno, vse terlo. Kmalo po prihodu, potem ko ste se Nju Velicánstvi od trudniga popotvanja nekoliko oddahnili, sta se obá podala v prelepo cerkev, Marijo počastit. Pri vhodu sta bila od zbrane du-

hovšine spoštljivo sprejeta. Zapustivši cerkev sta se podala presviti Cesar in Cesarica čisto sama na križno goro (Kalvarienberg) blizo Marije - Celja. — Drugo jutro o pol 8. sta prejela z veliko pobožnostjo zakramente sv. pokore in sv. Rešnjiga telesa. Dolgo časa sta se po prejetih ss. zakramentih še pomudila na kolenih, vtopljena v pobožno molitev in pošiljaje svoje prošnje in želje pred prestol nebeške Kraljice. — Pred odhodom iz Marija - Celje sta še enkrat obiskala cerkev, in bila še pri eni tihi sv. maši, potem pa sta se podala proti Isl-u, spremljena od serčnih željá bližnjih in daljnih stanovnikov. Kakor pa je slednja stopnja Njih Velicánstev zaznamvana z deli usmiljenja, sta tudi tukaj svoje roke bogato odperla. Za revne v Marija - Celji sta pustila 200, za romarsko bolnišnico 100, in za cerkev v Mürzsteg-u 100 gold.“ — K temu nič družiga ne pristavim, kakor kratke besede: Posnemajmo lepe izgledé slavniga vladarja in Njih blage zaročnice! — J. Levčnik.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Pretečeno nedeljo je bil v predmestni Šen - Peterski cerkvi iz protestanstva v katoliško cerkev sprejet gosp. Jan. Vilhelm Gustav Dzinski s svojo gospó Alojzijo Karolino, rojeno Hölcke, ob enim. V ponedeljik pa sta po poprejšnji v nedeljo popoldne opravljeni dolgi spovedi zakrament sv. Rešnjiga telesa, in v torik v škofovi kapeli zakrament sv. birme prejela.

* V nedeljo zvečer so prišli presviti Cesar z več visokimi gospodi z Dunaja, in so v ponedeljik novo železnico iz Ljubljane v Terst začeli; ravno ta dan zvečer pa so zopet Terst zapustili.

S Polja pri sr. Miklarši, 16. mal. serp. št. K. — Lepo je gledati nedolžne čebelice, ki po livadah in cvetecim drevji od rožice do rožice letajo, sterd iz njih pijejo, in veselo domú k svoji kraljici — matici letijo, ter nabrano sladko sterd v modro napravljene celice spusajo, tebe pa, o človek! marljivosti učijo: ne skerbi samo za umerljivo telo, marveč za neumerjočo dušo; išite nar poprej nebeškiga kraljestva in njegove pravice, vse drugo bo vam naverženo. Od tako pridnih čebelic v sv. materi katoliški cerkvi, tebi, ljuba Danica, moram nekaj povedati. Na doljnim Štajerskim v zdravi dolini stoji cerkev v čast Matere Božje vnebovzeta, Kozijanska farna cerkev se imenuje. Pridni farani bivajo nekoliko po ravnini, njih večidel v višini velikiga Veternika. Njih farna cerkev je bila pred nekterimi leti slabo oskerbljena hiša Božja. Ali glej, kaj pridnost Jezusovih namestnikov pri dobrih kristjanih stori. Za Božjo čast vneta častiti gospod dekan, Franc Vindič, in njih iskreni duhovni pomagovavec, gospod Anton Hajšek, prijazno sebi izročene ovčice nagovarjata, naj bi cerkev Kraljice nebes in zemlje olepsali: Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum! concupiscit, et deficit anima mea in atria Domini. In glej, kaj se z edinimi močmi — viribus unitis stori. Malo število faranov, 1504 stopi na noge, poslušajo glas svojih pridnih duhovnih očetov, nabirajo, dokler zanikerniki zapravljajo, kakor pridne čebelice sladko sterd, skupaj posvetno blago, in ga po olepševanju hiše Božje pošiljajo v sveto nebo. Kdor dela dobro tukaj rad, bo v nebesih tam bogat. Ti pridni farani spravljajo skoz 5 let skupaj denarje, in omislijo si prav lep sv. križev pot, kakoršen je tebi, o kersanska duša! živa učilnica neskončne ljubezni Božjiga sina Jezusa Kristusa. Dajo v novo pozlatiti altar sv. Franciška Ksaverjana, zmalati dve stranski kapeli, zlepšati in pozlatiti veliki altar Matere Božje, narediti novo leco. Omislijo letašnje leto nov altar sv. Antona in novo prelepo mašno oblačilo z leviti za 400 gld. srebra. Vse to so storile pridne duše v kratkih letih. Opomniti moram, de več od polovice za altar, mašno oblačilo in vence so skupaj zložile prav po resnici pridne device, ljubljenske Marije prečiste Device. Še to opomniti moram, de so revne deklet, ktere le malo na leto služijo, mnogo mnogo

k temu pripomogle. Tako naj sveti pred ljudmi vaša luč, de vidijo vaše dobro delo in častijo Očeta, kateri je v nebesih. Pač v resnici lep izgled! Dokler druge posvetne dekleta sebi za svilno oblacilo, za ošabnost skerbijo, sveto čistost in nedolžnost pa izgubijo, te dobre Marii precisti Devici toliko v dar storijo.

Slovesno blagoslovljenje noviga altarja je bilo 14. rožnika letašnjiga leta. Več ko 5000 ljudi je bilo pri tej slovesnosti pričujočih, pri kateri slovesnosti so iskreni slovenski pridigar, gospod Jožef Zabukošek, Bizelski fajmošter, tako ginjaivo govorili, de smem reči: de niso samo solze iz oči ronele, ampak so tudi besede serca ogrele, posebno, ko so učili, kako naj naredijo poslušavci v svojim serci altar Jezusu in Marii, de bojo enkrat srečni v Gospodu zaspali. Slovesnost je spremljala in končala prav lepo vbrana muzika in pokaanje topov. Bog daj in Marija skerbljivim duhovnim pastirjem, pa tudi dobrim faranam za to lepo skerb in darilo v nebesih večno plačilo.

Iz Gorice 21. mal. serp. Sinoč ob 8^{1/2} so došli naš prevzv. knez nadškof iz gôr po 6 tedenski nenazočnosti, spolnivši obzirama nar težavnisi del svoje nadpastirske naloge. Prisereni in prikupljivi popis slovesnosti v Novakah v 29. listu „Danice“ iz spretniga gosp. Levčnikoviga peresa — za kar se mu prijazno zahvalimo — velja tudi od vsih družih duhovnij, kolikor so to pomočki in druge okolisine dopusale. Povsod slavoloki, streljanje, obilno spremljevanje pobožniga ljudstva in druge mnogoverstne znamenja otroeje vdanosti, ktere so toliko več ceniti, ker niso kake gizlave stvarstva merzle vradnosti, temuč proste spomenisa prave in odkritoserčne ljubezni. In to, menim, polajšuje Viksimu pastirju utridljivo in težavno popotvanje, težavno, — de od družih reči molčim — zavolj vsakdanjiga jahanja po sterminah in dolgo terpečih cerkvenih opravil pri silni vročini itd. Viditi dalje edinost, ljubezen in vzajemno zadovoljnost med duhovstvom in ljudstvom, viditi red v razno-verstnim cerkv. opravnistvu; tu se spremené „prava in directa et aspera in vias planas“, v naravnim in duhovnim pomenu; to deli dušno krepost, ktera podpéra telesne moči; to so cvetlice, trošene pred „nogami oznanujočiga mir in dobro“. In res, kaj more biti tolažljiviš kot radost in duhovno veselje, izvirajoče iz zadovoljnosti Višiga pastirja s svojimi sodelavci v vinogradu Gospodovim? Nov pogum, veči gorečnost v vzajemnim svetim poklicu je rodovitni nasledek tačiga apostoljskiga obhoda, pri kterim se cerkveni vladnik ne kakor nadzornik in gospodar, ampak kakor oče med vernimi, kakor brat med brati obnaša.

○ 27. mal. serpana. Z najvišjim sklepam od 9. mal. serp. t. l. so blagovolili Nj. veličanstvo imenovati častne kanonike goriske pervostolne cerkve, g. Jan. K. Jak. Della-Bona, šolsk. svetovavca v Inspruku; gosp. Ant. Kafol-a, konsist. svetovavca in vodja tukajšnjiga središnjiga semenisa, in gosp. Jož. Spridon-a, nadškofoviga pečatnika.

Razgled po kersanskim svetu.

Zagrebski kardinal vikši škof v pastirskim listu budé duhovne in neduhovne k pomoči za ilirsko sobivalise v Rimu, ki je nekda je bilo v tako lepim cvetu, zdaj pa je osirotelo. S sobivalisem je sklenjeno tudi sprejmisé za romarje tega naroda. — V Zagrebu so ravno ta vikši pastir izvolili Vilhelma Hummela, iz rotenburške škofije, za nemškiga pridigarja in za njegov priboljšek 5000 gold. vložili. — V Jagru, na ogerskim Slovenskim, je bil pred nekimi dnevi kersen 28letni izraelec Jakob Hirš; škof Bartaković so ga kerstili in mu bili boter. — V Krakovim na Poljskim je uni mesec umerla 113 let stara žena. — Središnje semenise peštansko, pravijo, pride pod vlado jezuitov. — V renski provincii (Rheinprovinz)

je 1856 zmed 2 milijonov katoličanov njih 100 k protestanstvu prestopilo; temu nasproti se je zmed samo 600,000 protestantov njih — 150 pokatoličilo. V Rio Janciri je papežev poslanec Massoni, nadškof edenski, umerl. — Amerikanski socialist, Dr. Nichols se je z deržino vred v katoliško cerkev vernil; ravno tako tudi g. Foote, sloveč krivoversk pridigar v Pensilvanii. — Iz Bosne pišejo, de stan kristjanov že davno ni bil tako zalosten, kakor je zdaj. Turki so kakor pobesnili in pobijajo kristjane, kjer morejo. Nekteri brez strahú očitno govore, de je prišel čas, de bodo vsi kristjani pobiti. — Iz Aleksandrije pišejo, de so se v Sudanu spuntali zoper noviga poglavarja, ker ondotni šchi in muftii nočeje kristjana spoznati za poglavarja; bili so pa vodniki punta polovljeni in v Aleksandrijo odpravljeni. — V Albanii je s posebno postavo prepovedano opitne pijače prodajati. — Na Angleškim se mora po novi naredbi slehern vojak naučiti brati, pisati in številiti. — Mali Smarin, govore, bi utegnili sv. Oče že v Rimu obhajati. — V Rimu je zbor sv. obredov dovolil posebne molitve za blagoslovljenje železnice in hlaponov, v kterih se prosi, de naj bi vsigamogočni Bog, ki je vse življe ali elemente v svojo čast in ljudém v prid stvaril, to železno cesto in njene skladbe blagoslovil in vedno varoval; in ko ljudje, Božji služabniki, hitro po poti teko, de naj bi tudi po poti Božjih zapoved tekli in v nebesko domačijo prišli. V drugi molitvi se prosi, naj bi usmiljeni Bog svoje angele k vozovam dal, de naj bi vse, ki se v njih vozijo, vsih nevarnost oteli in obvarovali; in kakor je Bog zamureu (Aethiopi) na vozu sedečimu po aposteljno vero in gnado dodelil, tako naj svojim služabnikom pot zveličanja pokaže, de po vsih različnostih pota in življenja zaslužijo večno življenje doseci. — V Ameriki O. Weninger neprenehama skoz celo leto ljudske misijone obhaja; skorej vse severno-amerikanske zvezne deržave on prepoptva. Pretečeno jesen je samo v deržavi Minesota 16 misijonskih križev postavil, in napravil, de so 4 nove cerkve zidali, pri sv. Jožefu pa, de je bila nova fara napravljena. V začetku tega leta je imel v Detroit-u na Mišiganskim 10dnevni misijon, pri kterim je razun obilnih spreobrnjenj zastaranih grešnikov tudi njih 13 iz krivover v katoliško cerkev prestopilo. V novim Jorku o veliki noči je bilo pri njegovim misijonu neštevilno poslušavcov — katoličanov in nekatoličanov. Pri misijonu v Richmond-u na Virginskim se je fantek med 9 in 10 leti milo jokal pri pridigi od poslednje sodbe. Na vprašanje družih otrok, zakaj de se tako britko joka, je odgovoril: „Iz serčne žalosti, de so moj oče protestant, in če tako umerjó, bodo pogubljeni ob dnevu sodbe; zakaj le perva cerkev sama je prava, tako so rekli pridigar“. Povedó očetu, nekimu vradniku; on preudari besede svojiga otroka, in nagne tudi svojiga brata k ravno temu; in oba se spreobrneta k katoličanstvu. To slišite dve deklici, hčeri protestanskiga očeta; molite hčerkí celo noč za spreobrnjenje svojiga očeta, pokleknete zjutrej predenj in ga prosite s povzdignjenimi rokami, de naj poslušá glas milosti; in glej! Bog gine serce očetu, odpové se luteranstvu. V Bostonu je med drugim poslušala protestanska gospa klic gonu in se je pokatoličila. Mal fantiček pride po misijonu čisto iz lastniga nagona k O. Weningerju in reče: „Oče, zahvalim te, de si k nam prišel“. Glas, de bi O. Weninger bil škof izvoljen, se ne poterdi, in on bo ko misijonar več storil za duš zveličanje. (Kath. Bl.)

Duhorske zadeve.

V goriški nadškofii. Gosp. Fil. Jak. Kafol, bivši Bajtujski fajmošter, znan po svojih pridigah, je stopil v red Lazaristov. — 15. mal. serpana je umerl v Sent-Mihelu pri Sempasu g. Franc Strukelj, vpokojeni mašnik. R. I. P.!